

MOCIÓ EN DEFENSA DELS DRETS DE LES TREBALLADORES I TREBALLADORS DEL SECTOR CARNI

La indústria càrnia és, des de fa ja diversos anys, un sector econòmic en creixement que té un important i rellevant impacte a la comarca d'Osona, tant des del punt de vista econòmic, com des de la perspectiva ecològica, com de la social. Per aquest motiu l'evolució i les circumstàncies d'aquest sector suposen i impliquen també un fort impacte en tots els altres àmbits de la nostra vida quotidiana.

La vaga a l'Escorxador d'ESFOSA els dies 29 i 30 de març de 2017 va ajudar a fer visible la situació de les condicions de treball a la indústria càrnia, on a les dures condicions de treball cal afegir-hi el fenomen de les «falses cooperatives», un frau a escala global en el sector, realitzat amb la connivència de la patronal de les càrnies, on es devaluen les condicions dels treballadors utilitzant la figura interposada de la cooperativa. Així, una figura pensada inicialment com una eina de control democràtic de la producció per part dels treballadors, esdevé en la pràctica, en l'àmbit de les càrnies un mer instrument defraudatori, en forma de mecanisme de cessió laborals a favor dels escorxadors que, gairebé sense plantilla pròpia, es nodreixen del personal cedit per part d'aquestes falses cooperatives, arribant a extrems on escorxadors amb una plantilla pròpia de poc més de 20 treballadors, ocupen a milers de treballadors prestats per aquestes falses cooperatives.

Des de fa ja uns quants anys s'ha generalitzat la utilització d'aquestes suposades cooperatives utilitzant falses excuses, com que permetien una major flexibilitat a les empreses càrnies. Últimament la major part, de les indústries càrnies, però no totes, han utilitzat aquesta forma habitual de contractació de treballadors (o de suposats socis treballadors) que fan possible el funcionament diari de tot el sector i que permeten que diàriament se sacrifiquin desenes de milers de porcs, i d'altres animals. Ho fan utilitzant contractes mercantils privats, que renoven cada pocs mesos, simulant una contractació privada entre empreses controlades pel mateix grup empresarial. Aquest fet els permet prescindir dels treballadors contractats quan així els convé, però alhora incideix molt negativament en els ingressos de la Seguretat Social, ja que a través del mecanisme de fer-los donar d'alta com a falsos autònoms els permet eludir també el pagament del major cost que representaria la seva contractació com es fa amb la resta de treballadors, pel règim general. A la pràctica això es tradueix en que tots aquests suposats socis treballadors, tinguin molts menys drets que els altres. No tenen dret a atur, no tenen reconegut el dret a vacances i tampoc perceben pagues dobles, ni baixes per accidents, ni tampoc perceben d'altres prestacions familiars.

Alhora, una part d'aquestes empreses càrnies, suposades usuàries de les falses cooperatives, utilitzen aquest mecanisme per abaratir costos laborals, pagant cada vegada pitjor el treball, que ha esdevingut semiesclau, i en unes condicions cada vegada més precàries, abusives i inhumanes.

Aquest fet, alhora suposa la introducció una competència deslleial a la resta d'empreses que sí que retribueixen el treball segons marca el conveni del sector, i que sí que cotitzen al règim general. Es crea així un cercle viciós que incentiva la precarització cada vegada més greu del treball a tot el sector carni, i aquesta dinàmica negativa genera també una onada expansiva cap a d'altres sectors que, veient la impunitat generalitzada amb que es duen a terme aquest tipus de pràctiques, tendeixen a copiar formes de contractació i de treball semiesclau, precaritzant i empobrint així a molts altres treballadors i treballadores. Avui dia sectors com l'hostaleria, la

subcontractació d'empreses de telefonia, transport i d'altres ja han conegut o coneixen experiències similars.

A la vista de la greu situació i evolució d'aquest fenomen del fals cooperativisme, on les suposades "cooperatives" queden contractualment subordinades a grups empresarials molt més potents, el Parlament de Catalunya va legislar el passat mes de març de 2017, en el marc de la Llei d'acompanyament dels pressupostos, una modificació de la llei catalana de Cooperatives. Per tal d'evitar o minimitzar el fenomen es va establir que aquest tipus de cooperatives havien de reunir dos requisits: per una banda, cal que garanteixin que la retribució i condicions de treball dels treballadors han de ser equivalents a la retribució que estableix el conveni del sector. Per altra banda, s'estableix que la cotització a la Seguretat Social ha de garantir que les condicions de protecció social de les persones que hi treballen hagin de ser almenys equivalents per a tots i totes les altres, en matèries com: atur, cobertura de baixes per malaltia i accident, incapacitats permanents, prestacions familiars i maternitat, etc.

D'aquesta forma s'està incidint en la millora de les condicions laborals dels treballadors afectats, però alhora s'està alleugerint els serveis socials dels ajuntaments que, en cas de no garantir-se aquests mínims, es veuen amb l'obligació d'intervenir quan un treballador o treballadora precari és acomiadat sense dret a prestacions d'atur, o quan pateix baixes llargues, per malalties comunes, per malalties professionals o per accidents laborals, que sovint no són degudament retribuïdes. Aquestes situacions són evitables i clarament injustificables, i així es preveu a la llei: havien de ser evitades amb aquesta modificació legal. La modificació legal, aprovada pel parlament, és plenament vigent ja que no ha estat recorreguda ni suspesa al Tribunal Constitucional.

La realitat però és que, tot i el context d'augment dels milionaris beneficis en moltes empreses del sector carni, les resistències a l'aplicació de la llei són molt importants, i estan causant greus conseqüències. Després de nombroses peticions i comunicacions dels treballadors demanant que es fes complir la llei, en algun cas, després de la intervenció de la Inspecció de Treball, s'ha arribat a un compromís d'aplicar i complir-la, i aquest ha estat aprovat en assemblea general. Aquesta decisió de l'assemblea de treballadors però no ha estat ben vista per les suposades empreses "usuàries", de manera que aquestes han decidit arbitràriament, i sense motivació de cap mena, negar-se renovar la contractació de la cooperativa. Aquest fet provoca que, de manera imminent, uns 500 treballadors de la "cooperativa" Serveis d'Escorxador Clavial SCCL es poden quedar sense feina a partir del proper mes de març.

S'ha pres la decisió de deixar-los sense feina i sense els ingressos mínims de subsistència de les seves famílies, de manera arbitrària i abusiva, per decisió del Grupo Jorge (grup d'empreses controlat per l'empresari aragonès Jorge Samper) i del que formen part empreses com le Porc Gourmet, i altres que hi ha a les seves instal·lacions de Santa Eugènia de Berga (Rivasam Intercontinental, PPS, Proteínas y Derivados). Aquesta decisió és, sense cap dubte, una greu represàlia d'aquest grup empresarial contra els treballadors que el fan funcionar, per la decisió i l'obligació de donar estrictament compliment a la llei. La llei catalana és rebutjada i boicotejada pel grup empresarial de manera conscient i deliberada.

Alhora, en una altra "cooperativa" del mateix centre de treball, T.A.I.C. SCCL, amb seu a Terrassa, i que té més de 4.000 treballadors, s'hi ha anat intimidant i coaccionant els treballadors i treballadores per tal que acceptessin de passar a ser falsos socis d'una cooperativa gallega, anomenada Auga Sociedad Cooperativa. D'aquesta manera s'ha obligat els "socis treballadors" a renunciar a les petites millores que havien aconseguit l'any passat (tals com les vacances pagades) utilitzant, per obligar-los a canviar, la pressió exercida per bona part de la mateixa direcció de TAIC SCCL, que han maniobrat per perjudicar la seva pròpia cooperativa, i fent que els treballadors l'abandonessin. Per tant, en aquests moments molts d'aquests treballadors i treballadores, que eren suposats socis de TAIC, i que tenien dret a les millores aprovades, o les que els corresponien per ser una cooperativa catalana, a la pràctica perden aquests drets perquè se'ls ha obligat a acceptar deixar la falsa cooperativa i inscriure's a una suposada cooperativa gallega, que no estaria, suposadament, obligada a complir-ho.

D'aquesta forma, el grup empresarial Grupo Jorge intenta burlar la legislació catalana, negant-se a reconèixer, als treballadors que treballen per a ells, cap dels drets que es reconeixen el conveni

aplicable, i la legislació catalana, per a tothom. Amb aquesta maniobra pretenen a més fer competència deslleial a les empreses catalanes del sector, que actualment o en el futur, sí que compleixin la llei.

Aquesta modificació normativa es va realitzar amb la pretensió de desactivar aquest mecanisme fraudulent per la via de l'equiparació de les condicions dels socis d'aquestes cooperatives amb les condicions laborals del sector d'activitat on actuen. No obstant, cal denunciar la resposta a dia d'avui de certs escorxadors, que s'aprofiten d'aquesta situació de frau fent noves maniobres per eludir aquesta norma, acomiadar treballadors i mantenir la situació de precarietat laboral. Estem encarant greus reaccions de certa patronal en contra de la Llei de cooperatives catalana, modificada l'any 2017, on es va introduir l'apartat 5 de l'article 132, com una resposta d'urgència per aturar els abusos i desemmascarar el frau.

Per això, davant de les situacions inhumanes i de terrible precarietat laboral que es viuen en molts escorxadors catalans i de la resta de l'Estat, on treballadors, molts d'ells immigrants, amb l'especial situació de vulnerabilitat afegida que això significa, denunciada des de fa temps pels afectats i afectades i, entre altres, per la plataforma Càrnies en Lluita, proposem al Ple l'aprovació d'aquesta moció, aprovant els següents

ACORDS:

- 1.- Declarem la nostra total solidaritat amb tots els treballadors i treballadores de la indústria càrnia, que pateixen condicions molt precàries de treball, i reclamem la millora immediata de les seves condicions laborals.
- 2.- Exigim que de manera immediata es doni compliment estricte de la llei catalana de cooperatives, i que no es contractin més cooperatives de manera fraudulenta, ni tampoc utilitzant maniobres irregulars amb la finalitat evitar el compliment de la legislació catalana aplicable.
- 3.- Demanem a la patronal de indústria càrnia que denunciï i combati totes les maniobres que estiguin destinades a facilitar una competència deslleial entre empreses, o que tinguin la finalitat d'aconseguir avantatges competitius a través de la precarització del treball, o mitjançant la contractació fictícia de suposades cooperatives que no funcionen com a tals.
- 4.- Instem al Departament de Treball i a la Inspecció de Treball per tal que utilitzin totes les eines al seu abast, amb la finalitat d'acabar amb aquest frau de les falses cooperatives i garantir el manteniment del lloc de treball i unes condicions laborals dignes, garantint alhora que es persegueixi l'incompliment de la Llei catalana de cooperatives abans esmentada, que és plenament obligatòria i vinculant per a totes les parts.
- 5.- Exigim que es preservi el dret al treball de les persones, i que es protegeixi les famílies que pateixen l'amenaça de quedar-se de manera sobtada sense ingressos i sense mitjans de subsistència, atès que no existeix cap causa econòmica ni de mercat que pugui emparar una decisió tan dràstica i una situació tan terroritzadora per a les famílies afectades, ni tan perjudicial per a la societat osonenca i catalana en el seu conjunt
- 6.- Reclamar que des de totes les parts socials implicades es prenguin totes les mesures que siguin necessàries, per tal de garantir que les condicions mínimes de treball i de remuneració seran respectades a totes les persones que treballen al sector carni, sigui quin sigui el seu origen, ètnia, sexe o condició, i qualsevol que sigui la seva forma de contractació.
7. Posar els serveis socials d'aquest Ajuntament a disposició dels treballadors i treballadores i de les seves famílies, afectades per les falses cooperatives, per facilitar-los tots els mecanismes de suport, que puguin ajudar a pal·liar aquesta situació.
- 8.- Comunicar aquests acords a totes les administracions, de tots els àmbits, que tinguin responsabilitats o competències en la gestió i superació d'aquesta greu situació.